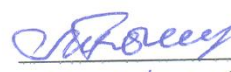

Тернопільська обласна рада
Управління освіти і науки Тернопільської облдержадміністрації
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка

Кафедра української філології та суспільних дисциплін

ЗАТВЕРДЖЕНО
Проректор з навчальної роботи

«30» серпня 2019 р.

М.Б. Боднар

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПОЛІТОЛОГІЯ

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

спеціальність 015 Професійна освіта (Деревообробка)

освітньо-професійна програма Професійна освіта (Деревообробка)

Кременець – 2019

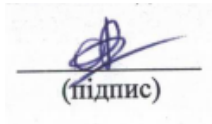
Соловей О.Г. «Політологія» : робоча програма вибіркової навчальної дисципліни для здобувачів спеціальності 015 Професійна освіта (Деревообробка). Кременець, 2019. 17 с.

Розробник: Соловей О.Г. кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української філології та суспільних дисциплін.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри української філології та суспільних дисциплін

Протокол №1 від «30» серпня 2019 року

Завідувач кафедри української
філології та суспільних дисциплін

(підпис)

О.В. Васишин

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА РЕЗУЛЬТАТИ ВИВЧЕННЯ (КОМПЕТЕНТНОСТІ) ДИСЦИПЛІНИ, ЇЇ МІСЦЕ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ.

Метою вивчення дисципліни є навчальної дисципліни є оволодіння систематизованими науковими знаннями про політику, особливо що стосується її сутності, інституціалізованих та персоналізованих форм здійснення для формування здатності студента самостійно аналізувати сучасні політичні явища і процеси як в Україні, так і за її межами.

Основні завдання: знати об'єкт, предмет і метод політичної науки взагалі та, зокрема, української; орієнтуватися в основних світових політичних школах, концепціях і напрямках, знати і вміти давати характеристику вченням про політику; знати права людини і громадянина, суть і значення політичних систем і режимів у житті держави та суспільства; визначати теоретичні, духовні, прикладні та інструментальні компоненти політичного знання, їх роль і функції в підготовці політичних рішень, у забезпеченні особистого внеску до суспільно-політичного життя; розуміти сенс і основні напрями розвитку світового політичного процесу, мати уявлення про геополітичну обстановку, місце, роль і статус України в сучасному політичному світі; володіти навичками політичної культури, вміти застосувати політичні знання в своїй професійній і громадській діяльності.

За підсумками вивчення дисципліни студенти повинні набути такі **компетентності:**

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в професійній освіті, що передбачає застосування теорій і методів педагогічної науки та інших наук відповідно до спеціалізації Деревообробка і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 11. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Програмні результати навчання

ПРН 6. Визначати рівень особистісного і професійного розвитку; планувати, проектувати, конструювати, організовувати й аналізувати свою педагогічну діяльність на основі засвоєних компетентностей; моделювати траєкторію особистісного самовдосконалення; виявляти здатність до самоорганізації професійної діяльності, застосовувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних практичних задач; демонструвати знання методів формування навичок самостійної роботи.

ПРН 7. Здатність використовувати технології педагогічної взаємодії, володіти засобами вербальної та невербальної комунікації, формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти з питань пов'язаних з професійною діяльністю.

ПРН 9. Уміти обробляти дані з використанням інформаційних та комунікаційних технологій; використовувати бібліотеки, інформаційні бази даних, Інтернет ресурси для пошуку і аналізу необхідної інформації.

ПРН 10. Застосовувати набуті знання для виконання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Вибіркова
	Спеціальність 015 Професійна освіта (Деревообробка)	
Модулів – 4	Освітньо-професійна програма: Професійна освіта (Деревообробка)	Рік підготовки:
Змістових модулів – 4		3-й
Загальна кількість годин - 90		Семестр
		5-й
	Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних –2; самостійної роботи здобувачів вищої освіти – 3,3	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	16 год.
		семінарські
		18 год.
		Самостійна робота
		56 год.
		Вид контролю: залік

3. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Програма навчальної дисципліни «Політологія»

Змістовий модуль 1. Політологія як наука.

Тема 1. Предмет науки про політику.

Становлення політології як науки в межах філософського знання. Емпіричний та рефлексійний етапи у розвитку політології. Точки зору на предмет політології. Категоріальний апарат політології. Загальнонаукові та спеціальні методи політології. Значущість системного, структурно-функціонального та порівняльного методів для аналізу політики. Функції політології.

Передумови виникнення політики. Влада як засіб здійснення політики. Рівні політики. Основні елементи структури політики. Функції політики. Силова, функціональна та інтегративна концепції політики. Аспекти аналізу зв'язку політики з іншими сферами діяльності суспільства. Проблема межі втручання політики в інші сфери суспільства.

Змістовий модуль 2. Політика як суспільне явище.

Тема 2. Феномен влади.

Поняття влади. Співвідношення політики і влади. Основні поняття, які описують владу.

Сприйняття феномену влади різними науками. Концепції влади. Співвідношення політичної і державної влади. Предмет і об'єкт політичної влади. Владні ресурси в політиці.

Основні підходи до визначення легітимності. Закон легітимізації. Засоби легітимізації. Співвідношення легітимності і легальності. Типи легітимності за М. Вебером. Елементи владних відносин. Чинники, які впливають на ефективність політичної влади.

Тема 3. Соціальна обумовленість політики. Роль конфлікту у політичному житті суспільства.

Характеристика соціального як сфери суспільного життя. Ієрархічність соціального як джерело політичного. Співвідношення між соціальним і політичним інтересом. Стадії переходу соціального в політичне.

Соціальна структура суспільства та підходи до її вивчення. Концепція соціальної стратифікації за М. Вебером. Соціальна стратифікація в сучасній Україні.

Соціальна політика: базові цілі, механізми та проблеми. Поняття соціальної справедливості. Співвідношення між свободою і рівністю у пошуках соціальної справедливості.

Основні підходи до розуміння етносів і націй. Концепції нації. Специфіка етнопонаціональних спільностей як суб'єктів і об'єктів політики.

Проблеми національної держави та державної національної політики.

Конфліктологія. Джерела, типологія та функції конфліктів. Динаміка політичного конфлікту. Процедури та методи вирішення політичного конфлікту.

Тема 4. Системний вимір політики.

Сутність системного аналізу Т. Парсонсом. Концепція політичної системи Д. Істона. Модель політичної системи Г. Алмонда.

Політичні інститути та політичні відносини як складові політичної системи. Роль норм права у регулюванні політичних відносин. Політична свідомість та культура як духовно-ідеологічна підсистема політичної системи. Закономірності рівноваги та маятника у функціонуванні політичної системи. Класифікація політичних систем за М. Вебером. Англо-американський, континентально-європейський, до індустріальний та тоталітарний типи політичних систем.

Політична система сучасної України.

Змістовий модуль 3. Інституціолізовані форми політики.

Тема 5. Держава як основний інститут політичної системи суспільства.

Територія, населення та незалежна (суверенна) влада як складові елементи держави. Визначення поняття суверенітет. Примусовість як ознака державної влади. Монополія держави на видання законів.

Концепції походження держави (патріархальна, договірна, насильницька, класова та психологічна. Функції держави.

Глава держави як конституційний орган і вища посадова особа держави. Парламент як законодавчий орган влади. Уряд як колегіальний орган виконавчої влади.

Форма державного правління. Монархія і її типи. Республіка і її типи. Форма державного правління сучасної України. Типи форм державного устрою.

Організація державної влади в Україні.

Тема 6. Політичні режими. Теорія демократії.

Політичний режим – система методів і засобів здійснення політичної (державної) влади. Політичний режим виступає функціональним аспектом політичної системи суспільства, його структуру складають ті ж самі елементи, що й структуру політичної системи.

Типологія політичних режимів Г. Моски. Різниця між політичним і державним режимами. Тоталітарний, авторитарний, демократичний політичні режими.

Транзитивний стан політичного режиму. Гібридні типи політичних режимів.

Еволюція поняття «демократія». Основні аспекти сучасного розуміння демократії. Парадокси демократії.

Характеристика основних принципів демократії: суверенітету, представництва, виборності, конституційності, прав громадян. Колективістські, індивідуалістичні та плюралістичні концепції демократії.

Елітарна та плебісцитна демократія. Позитивні та негативні риси демократії.

Поняття «права людини». Сучасні підходи до концепції прав людини.

Тема 7. Політичні партії та партійні системи. Виборчі системи.

Політична партія – це добровільне та організаційно оформлене об'єднання громадян, яке виражає інтереси частини суспільства і прагне до їх задоволення шляхом здобуття, утримання і використання державної влади.

Генезис політичних партій. Функції політичних партій.

Критерії типологізації політичних партій. Багатопартійна, двопартійна та однопартійна партійні системи.

Мажоритарна система абсолютної та відносної більшості. Пропорційна виборча система. Поняття виборчої квоти. Типи змішаних виборчих систем.

Взаємозв'язок форм правління, партійних і виборчих систем. Партійна і виборча система в Україні.

Змістовий модуль 4. Персоналізовані аспекти політики.

Тема 8. Політичні еліти і політичне лідерство.

Підходи до поняття «політична еліта». Концепції політичних еліт (Г. Моска, В. Парето, Р. Міхельс, Й. Шумпетер, Г. Лассуел, Дж. Сарторі). Функції політичної еліти. Типологія політичних еліт. Поняття «бюрократія». Шляхи формування політичних еліт.

Поняття «політичний лідер». Параметри оцінки політичного лідера.

Характерні ознаки політичного лідерства. Підходи до типології політичного лідерства. Різниця між політичним лідерством і політичним керівництвом.

Концепції політичного лідерства. Механізми формування політичного лідерства та його функції.

Тема 9. Політична культура.

Сутність політичної культури. Структура політичної культури. Поняття політичної свідомості. Політична психологія і ідеологія. Буденна і теоретична політична свідомість. Індивідуальна, групова і масова політична свідомість. Поняття «громадська думка». Типологія політичної культури Г. Алмонда та С. Верби. Типологія політичної культури Є. Вятра. Вплив політичної культури на політичну систему. Поняття «політична субкультура». Функції політичної культури.

Характеристика політичної соціалізації. Етапи політичної соціалізації.

Тема 10. Політична поведінка та політична модернізація.

Характеристика політичної діяльності. Стани політичної діяльності.

Поняття політичної поведінки. Види політичної поведінки. Референдум та плебісцит як форми політичної участі. Специфіка масової поведінки в політиці. Типи суб'єктів і об'єктів в політиці.

Підходи до визначення модернізації. Етапи та історичні типи модернізації. Напрями процесу модернізації та його стадії. Кризи модернізації.

Політична модернізація виражається у впровадженні адміністративно-політичних кордонів, посиленні державної влади, транзиті політичного режиму до демократичного типу і т. п.

Моделі модернізації в світі. Основні напрямки політичної модернізації.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
л		с	с.р.	
Змістовий модуль 1. Політологія як наука				
Тема 1. Предмет науки про політику	10	2	2	6
Змістовний модуль 2. Політика як суспільне явище				
Тема 2. Феномен влади	10	2	2	6
Тема 3. Соціальна обумовленість політики. Роль конфлікту у політичному житті суспільства	10	2	2	6
Тема 4. Системний вимір політики	8	2		6
Змістовний модуль 3. Інституціолізовані форми політики				
Тема 5. Держава як основний інститут політичної системи суспільства	8	2	2	6
Тема 6. Політичні режими. Теорія демократії	8	2	2	5
Тема 7. Політичні партії та партійні системи. Виборчі системи	10	1	2	6
Змістовий модуль 4. Персоналізовані аспекти політики				
Тема 8. Політичні еліти і політичне лідерство	10	1	2	5
Тема 9. Політична культура	8	1	2	5
Тема 10. Політична поведінка та політична модернізація	8	1	2	5
РАЗОМ	90	16	18	56

5. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль 1. Політологія як наука.

Тема 1. Предмет науки про політику

1. Особливості становлення та розвитку науки про політику.
2. Предмет і структура політологічного знання.
3. Методи і функції політології.
4. Сутність та структура політики.
5. Політологічні концепції політики.
6. Зв'язок політики з іншими сферами в суспільстві.

Змістовний модуль 2. Політика як суспільне явище.

Тема 2. Феномен влади.

1. Влада як суспільне явище.
2. Політологічні концепції влади.
3. Легітимність політичної влади.
4. Співвідношення легітимності і легальності. Типи легітимності за М. Вебером.
5. Проблеми ефективності політичної влади.

Тема 3. Системний вимір політики.

1. Соціальні відносини як відносини політичні.
2. Соціальна політика і соціальна справедливість.
3. Етнонаціональні спільноти як суб'єкти і об'єкти політики.
4. Політичні конфлікти.
5. Структура і функції політичної системи суспільства.
6. Типологія політичних систем.

Змістовний модуль 3. Інституціолізовані форми політики.

Тема 4. Держава як основний інститут політичної системи суспільства.

1. Сутність, ознаки та функції держави. Характеристика правової держави.
2. Форми державного правління та устрою.
3. Поняття, структура і типологія політичних режимів.
4. Демократія як важливий принцип життєдіяльності сучасного суспільства.
5. Партія як інститут політичної системи суспільства. Типологія та типи.
6. Основні типи сучасних виборчих систем.
7. Партійна і виборча система в Україні.

Змістовний модуль 4. Персоналізовані аспекти політики.

Тема 5. Основні компоненти політичної культури.

1. Характеристика політичних еліт. Концепція і типологія.

2. Сутність політичного лідерства. Типологія, шляхи формування та функції.
3. Політична свідомість як елемент політичної культури. Типи і функції політичної культури.
4. Політична соціалізація.
5. Сутність понять політична діяльність та політична поведінка.
6. Характеристика політичної модернізації.
7. Концепції та основні парадигми політичної модернізації.

6. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1. Особливості становлення та розвитку науки про політику.
2. Зв'язок політики з іншими сферами в суспільстві.
3. Політологічні концепції влади.
4. Легітимність політичної влади.
5. Проблема ефективності політичної влади.
6. Сутність, типологія і функції конфлікту в суспільному житті.
7. Політичні конфлікти.
8. Теоретичні та технологічні проблеми вирішення соціальних та політичних конфліктів.
9. Структура і функції політичної системи суспільства.
10. Типологія політичних систем.
11. Розподіл влад як принцип функціонування правової держави.
12. Процес трансформації політичних режимів.
13. Права людини як одна з засад сучасної демократії.
14. Партія як інститут політичної системи суспільства.
15. Взаємозв'язок форм правління, партійних і виборчих систем.
16. Шляхи формування та функції політичного лідерства.
17. Сутність понять політична діяльність та політична поведінка.
18. Сутність політичної модернізації.

7. ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Особливості становлення та розвитку науки про політику.
2. Предмет і структура політологічного знання.
3. Методи і функції політології.
4. Сутність та структура політики.
5. Політологічні концепції політики.
6. Зв'язок політики з іншими сферами в суспільстві.
7. Поняття та типи суб'єктів і об'єктів в політиці.
8. Основні парадигми політології.
9. Влада як суспільне явище.

10. Політологічні концепції влади.
11. Легітимність політичної влади.
12. Проблема ефективності політичної влади.
13. Поняття та структура політичних режимів.
14. Типологія політичних режимів.
15. Процес трансформації політичних режимів.
16. Сутність політичної ідеології та її типи.
17. Структура політичної системи.
18. Функції політичної системи.
19. Закономірності функціонування політичної системи.
20. Типологія політичних систем.
21. Групи інтересів в політиці: зміст поняття, типологія.
22. Поняття політичної еліти та сучасні концепції політичних еліт.
23. Типологія політичних еліт.
24. Сутність і структура політичної культури.
25. Політична свідомість як елемент політичної культури.
26. Сутність політичної соціалізації.
27. Соціальні відносини як відносини політичні.
28. Соціальна стратифікація і політика.
29. Соціальна політика і соціальна справедливість.
30. Етнонаціональні спільноти як суб'єкти та об'єкти політики.
31. Сутність, типологія і функції конфлікту в суспільному житті.
32. Специфіка політичних конфліктів.
33. Теоретичні та технологічні проблеми вирішення соціальних та політичних конфліктів.
34. Сутність, ознаки та функції держави.
35. Поділ державної влади як принцип функціонування правової держави.
36. Форми державного правління.
37. Форми державного устрою.
38. Демократія як важливий принцип життєдіяльності сучасного суспільства.
39. Політичний зміст демократії.
40. Політологічні концепції демократії.
41. Права людини як одна із засад сучасної демократії.
42. Партія як інститут політичної системи суспільства.
43. Типологія політичних партій.
44. Типи партійних систем.
45. Виборча система та основні типи сучасних виборчих систем.
46. Сутність політичного лідерства.
47. Типологія політичного лідерства.
48. Шляхи формування та функції політичного лідерства.
49. Сутність понять політична діяльність та політична поведінка.
50. Типи політичної поведінки.
51. Основні форми політичної участі.
52. Сутність політичної модернізації.
53. Концепції та основні парадигми політичної модернізації.

54. Сутність та основні ознаки правової держави.
55. Громадянське суспільство та його взаємозв'язок з державою.
56. Специфіка масової поведінки в політиці.
57. Моральна дилема в політиці.
58. Основні ознаки правової держави.
59. Партийна і виборча системи в Україні.
60. Поняття світового політичного процесу.

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка за ІНДЗ (реферат) –:

- зміст, оформлення – 15 балів 7 семестр, 13 балів 8 семестр;
- захист – 10 балів.

Оцінювання проводиться за такою шкалою:

1. Зміст, оформлення.

Кількість балів «15 і 13»: бездоганно структурована робота, яка містить оформлені відповідно до вимог титульний аркуш, зміст, перелік умовних позначень (за необхідності), вступ, основну частину, висновки, список використаних джерел, додатки (за необхідності), анотацію.

Кількість балів «12-10» свідчить про самостійне опрацювання теми, достатній об'єм опрацьованого матеріалу для формулювання власних висновків про ступінь вивчення проблеми. Структура роботи, її оформлення відповідає вимогам, що ставляться до робіт такого типу. Здобувач вищої освіти демонструє вміння формулювати мету і визначати завдання дослідження, при цьому він демонструє ознайомлення з основною літературою, але додаткову опрацював чи використав неповністю.

Кількість балів «8-8» ставиться за виконану роботу, яка відповідає темі і структурована відповідно до вимог. Здобувач вищої освіти виявляє здатність самостійно опрацювати 1-2 джерела літератури, але не демонструє її ґрунтового усвідомлення. Є намагання підмінити власний виклад фрагментами чужих робіт.

Кількість балів «5-5» виставляється за роботу, написану на основі єдиного джерела, яке формує найзагальніше розуміння проблеми. Здобувач вищої освіти реферує матеріал, не виділяючи цитат, робить примітивні висновки.

Кількість балів «2-2» виставляється за ІНДЗ у вигляді короткого реферату з обраної проблеми, що носить характер неякісного конспекту. Оформляється з порушенням вимог.

2. Захист ІНДЗ.

Кількість балів «10»: захист роботи демонструє вільне володіння матеріалом, уміння відповідати на питання з теми, відстоювати власні позиції, опираючись на результати дослідження.

Кількість балів «8»: захист роботи показує орієнтацію здобувач вищої освіти в літературі з проблеми, здатність представити самостійно зібраний матеріал і висновки його дослідження. Але на питання відповідає невпевнено чи нечітко, інколи виникають труднощі із використанням понятійного апарату.

Кількість балів «6»: захист показує здатність здобувач вищої освіти відтворити основи роботи, але з порушенням логіки викладу, з елементами неточності, поверховості. Здобувач вищої освіти відповідає тільки на найпростіші питання.

Кількість балів «4»: здобувач вищої освіти виступає перед аудиторією, невпевнено переказуючи прочитаний текст, допускаючи помилки.

Кількість балів «2»: захист зводиться до зачитування короткого виступу.

9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Лекція з використанням мультимедіа, розповідь, пояснення, бесіда, ілюстрування, лабораторні роботи, проекти, дискусія.

10. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Усне та письмове опитування, реферати (ІНДЗ), виконання та захист лабораторних робіт та самостійної роботи, виконання проектів, залік.

11. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Поточна успішність та самостійна робота				ІНДЗ	Сума
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 4	25	100
15	15	20	20		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Плани лекцій.
2. Плани лабораторних занять.
3. Завдання для самостійної роботи.
4. Презентації до лабораторних робіт та лекцій.

13. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Бебик, В. М. Політологія: Теорія, методологія, практика [Текст] : підручник / В. М. Бебик. - К. : МАУП, 1997. – 248 с.
2. Брегеда, А. Ю. Політологія [Текст] : навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. / А. Ю. Брегеда. - К. : КНЕУ, 1999. –108 с.
3. Гелей, С. Політологія [Текст] : навч. посібник / С. Гелей, С. Рутар. - К. : Знання, 2009. – 415 с.
4. Лазоренко, О. В. Теорія політології [Текст] / О. В. Лазоренко, О. О. Лазоренко. - К. : Вища школа, 1996. –179 с.
5. Логвина, В. Л. Політологія [Текст] : навчальний посібник / В. Л. Логвина. - К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 304 с.
6. Основи політології [Текст] / за ред. Ф. М. Кирилюка. - К. : Тандем, 2000. –376 с.
7. Основи політології [Текст] : курс лекцій : навч. посібник для вузів / за ред. М. І. Сазонова. - Харків : Вид-во Харківськ. ун-ту, 1993. – 487 с.
8. Піча, В. М. Політологія [Текст] : конспект лекцій : навчальний посібник для вищих закладів освіти України / В. М. Піча, Н. М. Хома. - К. : Знання, 1999. – 297 с.
9. Пойченко, А. М. Політика: теорія і технологія діяльності [Текст] /
10. Політологія [Текст] / за ред. А. Колодія. - К. : Тандем, 2000. – 527 с.
11. Політологія [Текст] : курс лекцій / за ред. І. С. Дзюбка. - К. : Вища школа, 1993. – 412 с.
12. Політологія [Текст] : курс лекцій / І. С. Дмитрів (керівник), О. М. Рудакевич, В. А. Кулик та ін. - Тернопіль : Астон, 1998. –158 с.
13. Політологія [Текст] : підручник для вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації / за ред. Ф. М. Кирилюка. - К. : Здоров'я, 2004. – 775 с.
14. Політологія [Текст] : підручник для вузів / за ред. Ю. С. Шемчушенка, Д. Бабкіна, І. С. Дзюбка. - К. : Знання, 1997. – 367 с.
15. Політологія [Текст] : підручник для студентів вузів / за ред. О. В. Бабкіної, В. П. Горбатенка. - К. : Академія, 2003. – 406 с.
16. Політологія [Текст] : підручник / за наук. ред. В. Г. Кремень. – Харків : Вид-во Харківського ун-ту, 2001. – 354 с.
17. Політологія [Текст] : підручник / за ред. М. М. Вегаша. – К. : Знання, 2008. – 384 с.
18. Політологія [Текст] : підручник / Ю. М. Розенфельд та ін. – Харків : Право, 2001. – 398 с.

19. Політологія [Текст] : посібник для студентів вузів / за ред. О. І. Семківа. – Львів : Світ, 1993. – 552 с.
20. Политология [Текст] : учеб. пособие для вузов / сост. и ред. Н. Сазонова. - Харьков : Фолио, 2001. – 278 с.
21. Рудич, Ф. М. Політологія [Текст] / Ф. М. Рудич. – К. : Либідь, 2006. – 480 с.
22. Рябов, С. Г. Основи теорії політики [Текст] / С. Г. Рябов, М. В. Томенко. – К. : Тандем, 1996. – 192 с.
23. Холод, В. В. Лекції з політології [Текст] : навчальний посібник / В. В. Холод. – Суми : Університетська книга, 2003. - 408 с.
24. Швидяк, О. М. Політологія [Текст] : практикум : навч.-метод. посібник / О. М. Швидяк. - К. : ІЗМН, 1997. - 124 с.
25. Шляхтун, П. П. Політологія [Текст] (теорія та історія політичної думки) / П. П. Шляхтун. – К. : Либідь, 2005. – 576 с.
26. Штанько В. І, Політологія: навч. посібник / В. І. Штанько, Н. В. Чорна, Т. Г. Авксентьєва, Л. А. Тихонова. - К. : Вид-во “Фірма “Інкос”, Центр учбової літератури, 2007. – 288 с.
27. Юрій, М. Ф. Політологія [Текст] : підручник / М. Ф. Юрій. – К. : Дакор, 2006. – 217 с.

Додаткова література

1. Бебик, В. М. Базові засади політології: історія, теорія, методологія, практика [Текст] / В. М. Бебик. – К. : Либідь, 2000. – 217 с.
2. Білоус, А. О. Політико-правові системи: світ і Україна [Текст] : підручник / А. О. Білоус. – К. : АМУПП, 1997. – 200 с.
3. Бодуен, Ж. Вступ до політології [Текст] / Ж. Бодуен. - К. : Основи, 1995. – 174 с.
4. Гаджиев, К. С. Введение в политическую науку [Текст] / К. С. Гаджиев. – М. : Логос, 2000. – 287 с.
5. Гаджиев, К. С. Политическая наука [Текст] / К. С. Гаджиев. – М. : Издательство МГУ, 1995. – 365 с.
6. Гаєвський, Б. Українська політологія. Концептуальні засади [Текст] / Б. Гаєвський. – К. : Либідь, 1994. – 144 с.
7. Кравченко, В. И. Политология [Текст] / В. И. Кравченко. – Харьков : Изд-во Харьковского ун-та, 2000. – 387 с.
8. Лазоренко, О. В. Теорія політології [Текст] : навч. посібник / О. В. Лазоренко, О. О. Лазоренко. - К. : Вища школа, 1996. – 179 с.
9. Мадісон, В. В. Політологія міжнародних відносин [Текст] : навч. посібник / В. В. Мадісон, В. А. Шахов. - К. : Либідь, 1997. – 176 с.
10. Ніконенко, В. М. Політологія [Текст] : курс лекцій / В. М. Ніконенко. - Тернопіль, 1992. – 256 с.
11. Основи етнодержавства [Текст] : підручник / за ред. Ю. І. Римаренко. – К. : Либідь, 1997. – 656 с.
12. Основи політичної науки. Ч. 2. Політичні процеси, системи та інститути [Текст] : курс лекцій / за ред. Б. Кухти. - Львів : Кальварія, 1997. – 336 с.

13. Основи політичної науки. Ч. 3. Політична свідомість і культура [Текст] : курс лекцій / за ред. Б. Кухти. - Львів : Кальварія, 1998. – 556 с.
14. Політологічний енциклопедичний словник [Текст] : навч. посібник для студентів вузів. - К. : Генеза, 1997. – 400 с.
15. Політологія. Кінець ХІХ - перша половина ХХ ст. Хрестоматія [Текст] / за ред. О. І. Семкіна. - Львів : Світ, 1996. – 800 с.
16. Політологія посткомунізму. Політологічний аналіз посткомуністичних суспільств [Текст]. - К. : Політична думка, 1995. – 368 с.
17. Політологія у схемах, таблицях, визначеннях [Текст] : навч. посібник / за ред. І. С. Дзюбка, І. Г. Оніщенко, К. М. Левківського, З. І. Тимошенко. - К. : ФІМБ, 1999. – 161 с.
18. Потульницький, В. А. Теорія української політології [Текст]: курс лекцій
19. В. А. Потульницький. - К. : Либідь, 1993. – 191 с.
20. Себайн, Д. Г. Історія політичної думки [Текст] / Д. Г. Себайн, Т. Л. Торсон. – К. : Основи, 1997. – 838 с.
21. Скиба, В. Й. Вступ до політології [Текст] : Екскурс в історію правнично-політичної думки / В. Й. Скиба, В. Г. Горбатенко, В. В. Туренко. – К. : Основи, 1996. – 718 с.
22. Томенко, М. В. Українська перспектива: історико-політологічні підстави сучасної державної стратегії [Текст] / М. В. Томенко. – К. : Українська перспектива, 1995. – 103 с.
23. Українська політологія: витоки та еволюція [Текст] / за ред. Ф. М. Кирилюка. – К. : Ватра, 1995. – 328 с.
24. Швидяк, О. М. Політологія [Текст] : Практикум : навч.-метод. посібник / О. М. Швидяк. – К. : ІЗМН, 1997. – 164 с.